

HORT

Títol	Àrea / Matèria / Àmbit	Curs (Nivell educatiu)
Gestió d'un hort	Biologia i Geologia / Ciències Socials: Geografia i Història	Educació Secundària

• DESCRIPCIÓ (Context + Repte)

Juneda és un poble amb una llarga tradició agrícola, ja que el treball de la terra sempre ha estat un símbol de la nostra regió. Els processos d'obtenció de matèries primeres vegetals es realitzen gràcies a l'agricultura i l'**horticultura**, activitats econòmiques sovint oblidades o menystingudes per una part de la societat. Aquesta perspectiva contribueix a que les noves generacions estiguin **poc connectades al món rural**, ja que el perceben com una realitat allunyada del seu dia a dia. Per tant, creixen allunyades dels processos de **treball, manteniment i producció de les fruites i hortalisses** que consumim.

Durant aquesta activitat, proposem a l'alumnat el **repte** d'explorar i **viure els processos i tasques de l'horticultura** per tal de subministrar productes a la comunitat. Per arribar a l'experiència pràctica de la collita com a punt final de l'activitat, descobriran tot el **cicle vital de les plantes** i les diverses intervencions necessàries al llarg del temps, com ara la plantació, l'aportació d'aigua i nutrients, el control de plagues... A més, es posarà èmfasi en la importància de la biodiversitat dins de l'hort, destacant com la varietat d'espècies d'insectes i pol·linitzadors contribueix al seu equilibri i salut. Mitjançant l'experiència pràctica d'establir i mantenir un hort, l'alumnat adquirirà coneixements pràctics essencials per a la producció d'aliments, així com una consciència mediambiental, valors comunitaris i responsabilitat ambiental.

• COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competències específiques	Àrea o matèria
CE5. Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i geològiques, per fer propostes d'acció i per decidir de manera informada sobre problemàtiques actuals i adoptar hàbits que minimitzin els impactes mediambientals, que siguin compatibles amb un desenvolupament sostenible i que permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.	Biologia i Geologia

CE4. Descobrir i analitzar els elements i dinàmiques que configuren el territori, mitjançant l'estudi de casos i problemàtiques geogràfiques, per valorar els diferents paisatges i proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat i justícia social.	Ciències Socials: Geografia i Història
CE3. Interpretar les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la natura, així com la importància de l'acció local i les seves conseqüències en l'entorn proper, per desenvolupar un paper actiu i conseqüent amb el respecte, la cura i la protecció de les persones i del planeta.	Educació en Valors Cívics i Ètics

• TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Competència ciutadana: CC4. Interpretar les relacions sistèmiques d'interdependència, ecodpendència i interconnexió entre actuacions locals i globals i adoptar, conscientment i motivadament, un estil de vida sostenible i ecosocialment responsable

Competència emprenedora: CE1. Analitzar necessitats i oportunitats i afrontar reptes amb sentit crític, fent balanç de la seva sostenibilitat i valorant l'impacte que puguin suposar en l'entorn, per presentar idees i solucions innovadores, ètiques i sostenibles dirigides a crear valor en l'àmbit personal, social, cultural i econòmic.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre: CPSAA 3. Comprendre proactivament les perspectives i les experiències dels altres i incorporar-les al seu aprenentatge per participar en el treball en grup distribuint i acceptant tasques i responsabilitats de manera equitativa i emprant estratègies cooperatives.

• OBJECTIUS D'APRENTATGE

1. Analitzar les necessitats bàsiques i les condicions òptimes de creixement de les plantes, aplicant aquest coneixement en processos i tècniques de l'horticultura (com l'ús d'hivernacles i control biològic de plagues) per millorar l'eficiència i la sostenibilitat.
2. Examinar i avaluar els treballs hortícoles i el seu paper fonamental en el cicle vital de les plantes, la preservació i millora del sòl, i la producció sostenible de matèries primeres d'origen vegetal.
3. Investigar la importància de la biodiversitat en els ecosistemes hortícoles, així com el paper crucial que hi juguen els pol·linitzadors, i altres microorganismes que hi habiten, coneixent estratègies per atraure i protegir aquests éssers vius que milloren la biodiversitat i

la productivitat del hort.

• SABERS

Biologia i Geologia

- Comprensió dels aspectes bàsics de les funcions vitals dels éssers vius des d'una perspectiva integrada: obtenció d'energia, relació amb l'entorn i perpetuació de l'espècie, per distingir-los dels objectes inerts.
- Valoració de la importància dels hàbits i producció sostenibles (consum responsable, gestió de residus, respecte al medi ambient...).

Ciències Socials: Geografia i Història

- Adquisició d'estils de vida respectuosos amb els recursos, saludables i socialment compromesos.
- Conceptualització de la sobirania alimentària, valorant el consum responsable i de proximitat.

Educació en valors cívics i ètics

- Consolidació i promoció d'hàbits de vida sostenible tenint en compte el consum responsable i de productes de proximitat, la gestió òptima dels recursos naturals i dels residus, i de la mobilitat en l'orientació que donem al nostre estil de vida.

• DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Estratègies metodològiques

Proposem una metodologia participativa i vivencial, donant-li a l'alumnat l'oportunitat d'aprendre mitjançant la pràctica directa de les feines hortícoles. Aquestes feines han estat anticipades i organitzades en funció de l'estacionalitat.

Agrupaments

L'activitat, que compta amb un grup d'aproximadament 15 alumnes, preveu espais multitasca i racons de treball, moment en el que realitzem agrupacions més petites. Totes les tasques es desenvolupen de manera col·laborativa, fomentant la interacció constant entre l'alumnat.

Materials i recursos

Dins de la cabana de tàpia de l'hort, comptem amb un espai equipat amb les eines essencials per treballar a la terra, com ara pales, aixades, sedassos, rasclets, i plantadors. A més, disposem d'un banc de llavors per a realitzar plantacions, així com de substrat i terra pròpia elaborada. També tenim a la disposició mànegues i regadores per al manteniment de les plantes, etiquetes per identificar les hortalisses cultivades, material de construcció per al manteniment de l'hort, una selecció de llibres i pòsters educatius, equips de protecció personal, i tisores de podar per a tasques de manteniment de les plantes.

• ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitats	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	Presentació de les tasques de la sessió. Proposem una activació dels coneixements previs explorant els requisits necessaris per al creixement d'una planta (aigua, llum, terra) i introduir el concepte de cicle del cultiu.
	Descoberta entorn de treball: visita a totes les zones de l'hort per veure què hi ha cultivat en aquell moment. Identificació d'hortalisses i introducció del concepte de "temporada" i la importància de respectar els cicles naturals en el cultiu d'aliments. Descoberta de les construccions de l'hort (cabana de tàpia, hivernacle, plaques fotovoltaïques, refugi de pol·linitzadors, jardí de plantes aromàtiques...).
Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i>	Fer planter: per entendre el cicle del cultiu des del seu inici, ens dirigim a la cabana de l'hort per dur a terme l'activitat de fer planter. Prepararem les llavors, la terra i procedirem a sembrar les llavors dins dels alvèols de les safates, deixant-les preparades per al desenvolupament inicial de la planta (plàntula).
	Espai multitasca: presentem les feines a realitzar, les estacions de treball i organitzem les agrupacions. Preparem les eines necessàries i establim un temps d'execució per a les tasques. És el moment de plantar, afemar, regar, desbrossar, triturar, entrecavar i altres tasques relacionades amb el manteniment de l'hort.
	Camp d'ametllers: quan l'estacionalitat ho permet, agafem el material (canyes, borasses, carretons...) per dirigir-

	nos cap al camp d'ametllers. Partim de la collita tradicional per comentar com ha evolucionat al llarg del temps, amb la introducció de la mecanització del camp com a element més destacat. Reproduïm la collita de l'ametlla a l'estil tradicional. Seleccionem el producte, separant l'ametlla de la pellofa, que portarem al bestiar. Realitzem la collita: preparem la producció per a diferents 'destinatari': 1) éssers humans que s'allotgen a la casa, 2) els animals de granja i 3) els microorganismes del nostre espai de compostatge. Collim les hortalisses i preparem una caixa per a la cuina, una altra per alimentar els animals i una més amb matèria orgànica trossegada per afegir-la al femer. Així garantim un ús responsable dels productes de l'hort i una gestió eficient dels residus orgànics.
Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i>	L'activitat d'hort promou l'aplicació directa de tot el que s'està aprenent al llarg del taller, ja que un cop l'alumnat ha integrat les informacions, tenen l'encàrrec d'executar les tasques amb les hortalisses. La integració dels sabers es produeix sovint en el mateix moment d'aplicació.
Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i>	Al final de la sessió podem dedicar un espai a reflexionar sobre què hem après i treure conclusions de l'experiència. A més, les activitats d'estructuració també tenen cabuda a la tornada al centre, en el moment de dur a terme el treball posterior a l'estada

• VECTORS

Aprenentatge competencials

El treball de l'hort ofereix una oportunitat única d'integrar coneixements, habilitats i valors a través d'experiències pràctiques i significatives. És transversal, ja que permet abordar temes i competències que es poden aplicar a diverses àrees del coneixement.

Ciutadania democràtica i consciència global

Aprendre com cultivar aliments de manera ecològica i sostenible és clau per a la consciència ambiental de l'alumnat. L'horticultura pot ajudar a inculcar valors com el respecte per la natura, la responsabilitat, la paciència i la cura dels altres. Aquestes actituds i valors són fonamentals per al creixement personal dels infants i per a la construcció d'una societat més compromesa i responsable.

Benestar emocional

Treballar en un hort permet connectar amb la natura de forma directa. A més, pot fomentar la interacció social i estimula els sentits (els colors, les olors, les textures de l'hort). Aquesta experiència multisensorial permet trobar satisfacció en el treball manual i millorar el benestar

emocional.

- **MESURES I SUPORTS**

Universals: A la nostra web tenim una pàgina de 'Recursos DUA' (seqüències de les sessions, racons d'alternança, anticipació de les tasques...) amb un recull de mesures i suports universals que hem dissenyat sobre les activitats de la nostra oferta educativa. És possible que no n'hi hagi de totes les activitats, ja que està **en fase de creació**.

Adicionals o intensius: Les mesures i suports addicionals o intensius a implementar a cada activitat seran acordades entre el CdA Juneda i l'equip docent durant la coordinació prèvia de l'estada o sortida.